

VILANOVA I LA GELTRÚ - CANIGÓ

18ª ETAPA : BESALÚ - SANT MARTÍ SESSERRES

9 d'abril 1989

L'etapa d'avui podríem qualificar-la de petita ruta del romànic car al llarg del seu recorregut, gairebé tot ell pel municipi de Beuda, trobarem no menys de cinc esglésies d'aquest estil arquitectònic. Avui també deixarem la comarca de la Garrotxa per entrar a l'Alt Empordà.

En primer lloc, després de deixar la vila comtal de Besalú, seguirem el curs del torrent del Salt de Palera i d'aquesta manera arribarem al petit nucli de Santa Maria de Palera i posteriorment a la basílica del Sant Sepulcre. A continuació saltarem a la conca de la riera de Capellada per anar fins al poblet de Beuda, cap del municipi, situat al peu de la serra de la Mare de Déu del Mont.

El GR segueix vers el collet de Can Jou, el travessa i així entra a la vall del torrent de Segueró. De camí cap al coll podrem veure les grans pedreres existents en aquesta zona. Després de passar per la font i el mas de Can Posada arribarem a la gran casa pairal del Noguer de Segueró, prop del petit poble de Segueró. Continuarem cap a Can Campal i després d'una llarga baixada s'arribarà a Can Jaume i més endavant, a la font de Can Cortada.

Finalment, pujarem per anar a trobar la carretera que va cap al santuari del Mont i després de seguir-la una estona arribarem al llogarret de Sant Martí de Sesserres, del municipi de Cabanelles, a la comarca de l'Alt Empordà; en aquest lloc s'acabarà l'etapa.

=====

L'anterior etapa varem acabar-la a l'entrada de l'antic pont medieval de Besalú. Per anar fins al lloc on començarem l'etapa d'avui haurem de creuar el Fluvià i a continuació travessar la població passant pel carrer del Pont, plaça de la Llibertat i carrer Major; així s'arribarà a l'avinguda President Lluís Companys (carretera comarcal 150 que va des de Girona a Olot i Ripoll), enfront de la Fonda Siqués. S'ha de creuar la carretera i seguir cap a l'esquerra passant per davant de l'entrada del restaurant i de la floristeria Pom de Flors. Després d'aquesta botiga, a mà dreta, hi ha un petit carreró que s'enfila per unes escales pel costat d'un edifici en construcció; és en aquest punt on iniciarem l'etapa.

HorariQuilòmetresParcial Total

0.00 0.00 0.000

Pugem per les escales del carreró pel costat de l'edifici en construcció (130 m); als pocs metres s'acaba el tram encimentat i hem d'anar cap a l'esquerra per a continuar per un senderol que, flanquejat d'esbarzers, voreja un antic mur. Seguim pujant.

Al final del mur el senderol gira cap a la dreta i passa per davant del dipòsit d'aigua del poble; sobre la porta d'entrada encara s'hi pot veure una làpida de l'època d'en Paco Rana.

Més endavant comencem a planejar per un camp obert; per l'esquerra se'ns uneix un caminó. Davant, al fons, podem veure el Pirineu i a la dreta, més enllà del barranc format per la riera de Capellada, el nou veïnat de la Mare de Déu del Mont.

El senderol es va transformant en un camí herbós i es dirigeix vers Can Riu, una masia abandonada que veiem enfront.

0.05 0.05 0.280

El camí bifurca; hem de seguir per la branca de la dreta que baixa lleugerament i és plena de pedres. La branca de l'esquerra va cap a Can Riu.

Poc després deixem un camí a la dreta que baixa amb fort pendent vers el barranc i per l'esquerra se'ns ajunta el camí que ve de la masia.

0.02 0.07

Arribem en una cruïlla; rebutgem la branca que baixa lleugerament cap a l'esquerra i seguim rectes per entremig de camps erms. Compte : A la branca que hem rebutjat també hi veurem senyals del GR; no s'han de considerar.

Enfront tenim la serra de la Mare de Déu del Mont amb el santuari del Mont al capdamunt.

0.03 0.10

Deixem un camí herbós a la dreta i pugem lleugerament; a l'esquerra queda la petita edificació d'una instal·lació de bombeig d'aigua.

0.02 0.12

Arribem en una bifurcació amb una pedra en el seu vèrtex; deixem la branca dreta que va cap a Can Barraca i continuem

rectes planejant pel costat d'un marge i vorejant un camp que ens queda a la dreta.

0.02 0.14

Trobem una nova bifurcació; ara rebutgem la branca que segueix recta planejant i agafem la que puja lleugerament per l'esquerra per entremig de camps.

Al fons, a l'esquerra, als vessants septentrionals de la serra del Mort, veiem les ermites de Sant Ferriol i El Guilar.

Planegem girant cap a la dreta; més enllà dels camps, cap a l'esquerra, veiem Can Perxó.

0.03 0.17

A la dreta del camí queda un gran dipòsit; continuem endavant pel camí herbós que ara baixa lleugerament.

Ens acostem a la fondalada del torrent del Salt de Palera coberta de vegetació, que queda a la nostra dreta.

0.05 0.22 1.500

Desemboquem en una ampla pista; la seguim vers la dreta vorejant la fondalada.

Immediatament trobem una bifurcació; seguim per la branca de l'esquerra que segueix recta. La branca de la dreta se separa de la pista només uns metres, car poc més enllà se'ns uneix novament. Per aquesta zona sortim del petit terme municipal de Besalú i entrem en el de Beuda.

0.02 0.24 1.640

Arribem en una cruïlla; a mà esquerra queda una petita esplanada i enfront hi ha una branca del camí que puja. Nosaltres hem d'anar per la branca de la dreta que, de moment, planeja; a l'esquerra deixem un rètol on llegim : "Mas Aulet".

Comencem a baixar lleugerament i continuem vorejant el fondal. Al fons, a la dreta, podem veure-hi Besalú.

0.03 0.27 1.840

A l'esquerra deixem el camí d'accés a la masia del Salt de Palera (200 m); continuem rectes baixant. Entrem en un tram de sòl encimentat.

Arribem al pont que ens permetrà creuar un torrent. Just abans de passar el pont, al seu costat, a la dreta, hi ha un doll d'aigua provinent d'una canal.

Després de travessar el torrent el sòl de la pista esdevé

asfaltat. Trobem un nou rètol de "Mas Aulet".

Comencem a pujar per entremig de bosc.

0.06 0.33 2.180

Compte : Després de fer un parell de revolts dreta/esquerra hem de deixar la pista asfaltada i anar cap a la dreta per un senderol que planeja.

Pocs metres més enllà desemboquem en un camí; el seguim vers la dreta baixant.

0.02 0.35

Arribem en una cruïlla; la branca de la dreta, més marcada, segueix baixant i la de l'esquerra puja. Nosaltres hem de seguir pel senderol del mig que planeja. Vigileu les ensopegades amb els troncs tallats dels arbusts.

0.03 0.38

Travessem una petita fondalada deixant a la dreta l'entrada en uns camps. El senderol, transformat en camí, comença a pujar.

0.03 0.41

Quan s'acaba la pujada desemboquem en un camí; el seguim vers la dreta baixant lleugerament. Enfront ja veiem Santa Maria de Palera.

El camí fa un revolt cap a la dreta deixant un viarany embrossat a l'esquerra. Poc després fem un revolt cap a l'esquerra i per la dreta se'ns ajunta un senderol. Continuem baixant.

0.03 0.44 2.900

Travessem el llit del torrent del Salt de Palera. Uns metres més endavant passem pel costat d'un pou tancat i deixem un camí que baixa per la dreta. Seguim endavant, de moment planejant i després pujant lleugerament.

0.03 0.47

Quan s'acaba el tram de pujada el camí comença a esborrar-se; ací l'hem de deixar i seguir per un senderol que surt cap a l'esquerra travessant uns camps erms.

Una mica més enllà desemboquem en un nou camí; el seguim vers l'esquerra pujant i al cap d'uns metres l'abandonem per a continuar per un senderol que va cap a la dreta.

El senderol s'enfila fent un parell de revolts.

0.03 0.50

Trobem de nou el camí; el seguim vers la dreta, pujant en direcció a l'església que veiem enfront.

0.01 0.51 3.260

Arribem al llogarret de Santa Maria de Palera (280 m). A la dreta deixem un camí i a l'esquerra una bassa mig desfeta; passem per davant de l'església.

=====

SANTA MARIA DE PALERA

L'església de Santa Maria de Palera es troba dins del terme municipal de Beuda, al NW de la demarcació parroquial de Lligordà, prop del torrent del Salt de Palera. És un petit edifici romànic, d'una nau i absis arrodonit i campanar de torre sobre la part de ponent. Conserva una imatge gòtica del segle XIV, obra de l'escultor Cascalls, en alabastre de Beuda, destruïda el 1936 i refeta després amb encert.

Es citada ja el 1085 en l'acta de consagració de l'església del Sant Sepulcre, i fou parròquia independent fins al segle XVII. La masia de la Masó, propera a Santa Maria, ha estat considerada un antic castell.

=====

A continuació de l'església trobem la masia de La Masó; la voregem girant cap a la dreta.

0.01 0.52

Després d'un tram de sòl empedrat arribem en una cruïlla; hem de seguir per la branca de l'esquerra que puja pel costat d'un paller. Més enllà passem ran de l'era i comencem a planejar.

0.01 0.53

Compte : Hem de deixar el camí i continuar per un senderó que va cap a la dreta penetrant dins del bosc. Pugem per un tram amb petits blocs de pedra dispersos pel sòl.

0.02 0.55

Trobem una bifurcació; seguim per la branca de la dreta en direcció als edificis que es veuen per entremig del brancatge.

Arribem en un recinte format per un petit mur de pedres amb

l'entrada barrada per una cadena. Després de traspasar la cadena continuem per l'avinguda flanquejada de xiprers fins a tocar la paret que tenim davant; a continuació girem cap a l'esquerra.

0.02

0.57

3.630

Desemboquem a l'esplanada que hi ha davant del petit nucli format per l'església del priorat del Sant Sepulcre de Palera i les edificacions annexes (300 m).

=====

EL SANT SEPULCRE DE PALERA

Dins de la demarcació parroquial de Lligordà, prop de Santa Maria de Palera es troba l'església de l'antic priorat benedictí del Sant Sepulcre de Palera. És un dels edificis romànics més interessants del sector. Consta de tres naus, la central amb volta de canó i les laterals de quart de cercle, sostingudes per pilars rectangulars i cadascuna amb el seu absis. El campanar d'espadanya s'alça sobre la façana de ponent, davant del qual hi hagué fins fa uns 25 anys una galilea romànica (posterior a la construcció del segle XI) que fou destruïda en la restauració feta amb poc encert. No resta pràcticament res de les dependències i del claustre (només alguns capitells).

Goigs a llaor de la Mare de Déu patrona de PALERA

i venerada en la seva Església Parroquial (Bisbat de Girona)

Oh Regina benamada
i de gràcies tresorera,
Verge Santa de Palera
protegiu eixa contradal!

Com magnòlia exquisida
de puríssima sentit,
us contempla embadalida
la vall tota amb elusió.
Blanca rosa de Siró
que en la nostra riba es bada,
Verge Santa etc.

Al recs del Monestir
del Sepulcre de Palera,
un casal us van bastir
a dejús de la carrera
Sou la guia i la drecera
que al Cel mena sens marrada.
Verge Santa etc.

Us cania les benaurances
aquell clòs benedictí
i ben prompte les lloances
arreu van repercutir.
Fins del més llunyà confi
vareu ésser invocada.
Verge Santa etc.

I d'ací que l'ermitatge
devingués casa pairal,
on rebéreu l'homenatge
dels veïns d'aquest rodal,
i en església parroquial
s'errigi la vostra estada.
Verge Santa etc.

Vingué un temps que la follia
enrunà el vell Priorat,
esperant la pagessa
que us amà i servi de gual.
Fins en jorn ben dissortat
vostre llar fou profanada.
Verge Santa etc.

Mex, al Bisbe de Girona,
inspiràreu vostre plant,
qui volgué, fins en persona,
restablir aquest lloc sant,
i mandà que en endavant
de nou fóssiu venerada.
Verge Santa etc.

Vostre alabastrina isatge,
de l'ermita ric tresor,
porta imprès en el vialge
un somriure arrobador,
Com us plau, sadoll d'amor,
veure'et vostra filladal
Verge Santa etc.

Més gentil que l'olivara
i que els cèdres de l'Hermon;
que no el plàtan de ribera,
el xiprer i el cinamom.
Refulgeix el vostre nom
com l'estrella de l'albada.
Verge Santa etc.

Bella com sarment florida,
les mullers dels encontorns,
us consagren, Font de vida,
els seus tendres infans.

Mare de Déu de Palera. Tallat d'alabastr del segle XIV.

Totes les generacions
us proclamen benaurada.
Verge Santa etc.

Si al Carmel, en profecia,
fóreu núvol resplendent
per el pa de cada dia
seu-nos pluja congruent,
detenint, Mare clement,
amb el llamp, la pedregada.
Verge Santa etc.

Prodigueu-nos la tendresa,
Mare del Diví Jesús,
no deixant en l'orfanesa
aquest nostre cor il·lús.
En virtuts feu-nos madurs
i seguir vostra petjada.
Verge Santa etc.

Quan la mort sigui arribada,
pel Cel feu-nos de passera,
Verge Santa de Palera
protegiu eixa contradal

Y. Dignare me, laudare te, Virgo Sacrata.

A. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

OREMUS

Concede nos famulos tuos, quatenus Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere, et Gloriosa Beata Mariae semper Virginis intercessione, a praesenti liberari tristitia et aeterna perfrui laetitia. Per Christum, etc. A. Amen.

PALERA
PARROQUIA
DE SANTA MARIA

El lloc és conegut des del 977 i vers el 1075 els seus senyors Arnau Gonfred i la seva muller Brunegilda feren edificar l'actual basílica, consagrada el 1085 pel bisbe de Girona Guifre acompanyat dels bisbes de Carcassona, Narbona, Magalona, Barcelona, Elna i Albi, amb l'abat de la Grassa. La possessió del lloc fou confiada el 1107 precisament al monestir de la Grassa, que hi fundà un priorat benedictí, i que nomenà els priors fins al segle XVI, que es trencà la subjecció. Depengué després d'altres monestirs del país com Banyoles i Besalú i fou secularitzat el 1835. Tingué indulgències similars a les obtingudes a Terra Santa i fou per això un viu centre de pelegrinatge i devoció. Des del segle XVI s'hi venerà també amb devoció Sant Domènec, advocació amb la qual també ha estat coneguda la basílica. Modernament s'hi apleguen els cavallers de l'orde del Sant Sepulcre.

=====

Seguim en la direcció que portavem vorejant el mur de basament de l'església; a l'esquerra deixem uns gronxadors.

A la dreta queden les escales d'accés a l'església; al capdamunt hi ha una curiosa creu vegetal amb una corona d'espines i bombeta incorporades.

Just sortir del recinte de Palera deixem dos senderols, a dreta i esquerra del camí; a mà dreta queda una vasta esplanada utilitzada per a fer aplecs. Enfront d'una fita derruïda se'ns separa un camí cap a l'esquerra; nosaltres continuem rectes.

0.03 1.00 3.820

El camí fa un revolt cap a la dreta; just després hem d'abandonar-lo per seguir un caminó que va cap a l'esquerra. Una mica més enllà travessem una pista no massa marcada.

Passem per una zona de terreny molt erosionat.

0.03 1.03 4.040

Trobem una bifurcació no gaire definida; hem de seguir per la branca de la dreta i pocs metres més enllà desemboquem en una ampla pista que va cap a Can Tarrades.

Travessem la pista i seguim pel senderol que continua per l'altra banda. De moment puja una mica i després comença a baixar amb fort pendent.

0.03 1.06

Sortim en un camí una mica embrossat; el seguim vers l'esquerra.

Als pocs metres el camí bifurca; deixem la branca de l'esquerra que puja molt embrossada i continuem per la de la dreta, baixant. El camí es transforma en viarany.

Després de baixar un bona estona veiem, a la dreta, a un nivell inferior, la carretera que va de Besalú a Beuda.

El senderol circula una estona per damunt la carretera per una estreta cornisa i finalment s'hi aboca.

0.07 1.13 4.740

Sortim a la carretera (270 m); l'hem de seguir cap a l'esquerra en direcció a Beuda. Anem seguint la riera de Capellada.

Passem pel costat de Can Privat, abandonat, l'esquerra. Més endavant deixem un camí que baixa per la dreta.

Enfront, una mica elevat, veiem el poblet de Beuda vers on ens dirigim.

0.06 1.19

Deixem a l'esquerra la carretera d'accés a una fàbrica de guix. A continuació travessem un rierol. Al fons, a l'esquerra, veiem la torre del nou castell de Beuda.

0.01 1.20

Passem arran de La Cànova que queda a la dreta de la carretera.

Més enllà travessem un pont i pocs metres després trobem una bifurcació. A l'arbre d'enfront hi ha un parell de rètols: cap a l'esquerra es va a Beuda i cap a la dreta a Segueró i Mont Maians (sic).

Nosaltres anirem per la branca de l'esquerra; ara podem veure la torre del castell perfectament.

0.03 1.23 5.500

Després de deixar una caseta de transformador a la dreta i el Molí de la Quera a l'esquerra ens trobem amb un camí que surt cap a la dreta en direcció a una casa; en aquest punt hem de deixar la carretera i continuar per un viarany que s'enfila per la dreta pel vèrtex format per la carretera i el camí.

Fem un tram de forta pujada i a continuació, amb pendent més suau, ens dirigim vers el nucli de Beuda. Per la dreta se'ns ajunta un senderol.

0.03 1.26 5.660

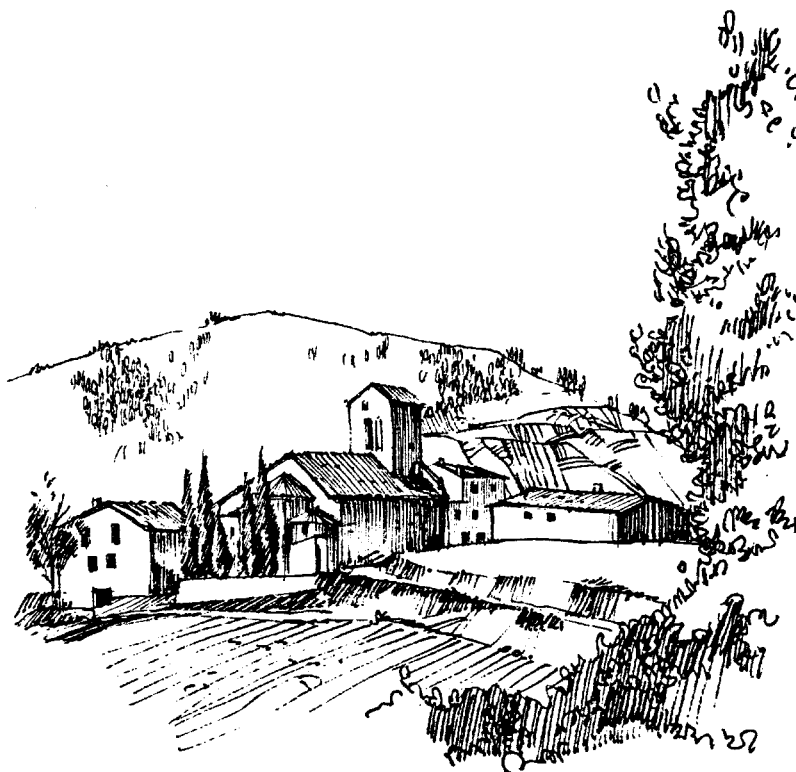
Desemboquem de nou a la carretera; la seguim cap a la dreta. Als pocs metres arribem a la plaça Major del poblet de Beuda (340 m).

BEUDA

El municipi de Beuda, de 35.75 km², s'estén als vessants meridionals de la serra de la Mare de Déu del Mont fins a la vall del Fluvià, prop de la vila de Besalú. El terme és muntanyós i solcat de nord a sud per diverses rieres com la riera del Clot de l'Espinau o dels Rajolins, la del Salt de Palera, la del Segueró i la riera de Capellada.

És un municipi essencialment rural, format pel poble de Beuda i els agregats de Lligordà, Palera i Segueró. Antigament vivia de l'explotació forestal, de l'agricultura i de les conegudes pedreres d'alabastre.

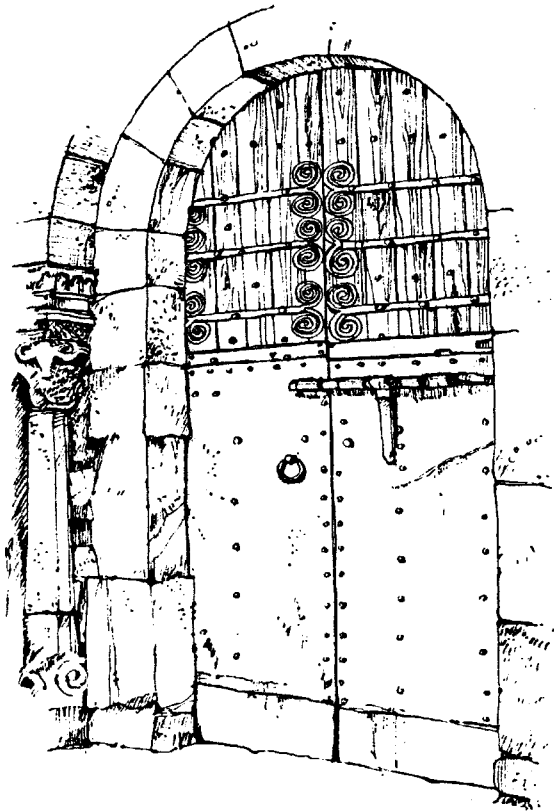
Les pedreres d'alabastre i de granit, d'antiquíssima tradició, i les explotacions de calç i de guix (hi ha quatre guixeres) han pres modernament un nou increment i ocupen una bona part de la població activa. Les velles pedreres són ara aprofitades per extreure grans blocs per a escultures i objectes d'alabastre. Aquest alabastre era ja explotat a l'edat mitjana i s'hi construïren molts retaules i imatges d'arreu del país així com les tombes reials del monestir de Poblet, que han estat restaurades modernament per l'escultor Marès amb material de les mateixes pedreres.

El municipi ha estat tradicionalment poc poblat. Els censos coneguts més fiables donen una línia amb dues direccions ben definides : la primera és ascendent, fins a la fi del segle XIX, i la segona clarament descendent, al llarg del segle actu-

al. El fogatjament del 1553 dóna 51 focs (escassament 250 h), xifra que havia pujat el 1718 a 300 h i 851 el 1860. El 1900 havia baixat ja a 620 h i el 1979 n'eren 128. Aquesta forta devallada es deu a l'abandonament del poble per part de la gent jove que cerca feina als indrets més industrialitzats (Besalú, Banyoles i Olot).

El lloc de Beuda és esmentat des del 922 ("Bebita") i de nou el 1004 en ocasió d'un mall celebrat a la cort comtal de Besalú, on el bisbe Ot de Girona reclamà al comte Bernat Tallaferro la propietat de la parròquia de Sant Feliu "in villa Beutte". El terme surt esmentat sovint al llarg del segle següent en deixes fetes pels comtes i els senyors del castell de Beuda al monestir de Sant Pere i a la canònica de Santa Maria de Besalú.

El poble de Beuda es troba en un replà entre el penyal del Castellot (dit al poble el Castellot de les Bruixes o dels Moros), on hi ha murs d'un antic castell o fortalesa (que hom identifica amb l'antic castell de Beuda) i el magnífic i ben conservat casal gòtic, a ponent del nucli antic, amb una gran torre, que correspon a un més modern castell de Beuda. El primitiu fou dels vescomtes de Bas i dels seus successors fins a la fi del segle XIII, passà després a Jaume de Besora (1308), senyor de Rocabrana, i pel mateix temps apareix en poder dels Queixàs, família que sembla que bastí el casal gòtic on residiren un temps.

El nucli antic es troba a 338 m d'altitud, presidit per l'església parroquial de Sant Feliu de Beuda, bell edifici romànic del segle XII, de tres naus, la central amb volta de canó i les laterals de quart de cercle, acabades en tres absis. Imposa la severitat de la seva façana, amb portal format per tres arcs en degradació, tres finestres situades simètricament i un feixuc campanar de torre. La planta és irregular, més estreta a la part de davant. Conserva una pica baptismal del segle XII, decorada amb figures en relleu i arquets cecs. Moltes cases del poble han estat abandonades per la seva manca de confort i s'ha creat un nou veïnat al sud del terme, prop de Besalú.

L'agregat de Lligordà, format per masies disseminades, es troba al sector meridional, prop de la carretera a Besalú, centrat per l'església parroquial de Sant Pere de Lligordà. Dins

de la seva demarcació, al NW, prop del torrent del Salt de Palera, hi ha l'antiga església de Santa Maria de Palera i el conegut priorat del Sant Sepulcre de Palera, que centren un antic veïnat de masos dispersos i formaven l'antiga parròquia de Palera.

L'agregat de Segueró es troba al sector NE del terme, al peu dels vessants sud-orientals de la serra de la Mare de Déu del Mont, a la capçalera de la riera de Segueró.

=====

Continuem pel camí que va pel costat de l'església deixant-la a la dreta; una mica més enllà passem per davant del cementiri i deixem un camí que baixa per la dreta.

Davant, a mà esquerra, hi veiem el penyal del Castellot, al peu de la serra de la Mare de Déu del Mont, i a la dreta, al fons, es veuen unes grans pedreres.

0.04 1.30 5.920

Arribem en una bifurcació; rebutgem la branca de l'esquerra que puja lleugerament i baixem per la de la dreta que és de sòl herbós.

Poc després, quan el camí fa un tancat revolt cap a la dreta, hem de deixar-lo i continuar per un senderol que segueix recte i baixa amb fort pendent.

Travessem el llit d'un petit torrent i comencem a pujar per l'altra vessant.

0.03 1.33 6.070

Arribem al capdamunt de la forta pujada i desemboquem en una ampla pista, en mig d'un revolt; la seguim vers la dreta.

Des d'aquest punt, si mirem enrera, veurem una magnífica panoràmica del poble de Beuda. Al fons es distingeix la fàbrica de guix.

La pista encara puja una mica; quan comença a baixar deixem un camí força malmès a l'esquerra.

0.04 1.37 6.390

Fem cap en una bifurcació tipus autovia; la branca que va cap a l'esquerra ens menaria a Can Oliveres i la serra de la Mare de Déu del Mont. Nosaltres continuarem rectes vorejant un tros de marge, en direcció a les pedreres que es veuen enfront.

El camí passa per entremig de camps i va girant gradualment cap a l'esquerra. Ara podem veure bé el santuari del Mont al capdamunt de la serra.

0.05 1.42

A l'esquerra, deixem les dues branques d'accés en un camí herbós; al seu bell mig, separant-les, hi ha un arbre. Seguim endavant.

0.02 1.44 6.920

Arribem enfront de la granja Atlàntida on hi ha una cruïlla de camins; rebutgem les branques de dreta i esquerra i continuem en la direcció que portavem deixant la granja a la dreta.

Anem vorejant les seves instal·lacions; hi podem veure les naus plenes de garrins i les sitges per al pinso.

Més endavant trobem un camp de fútbol a l'esquerra del camí.

0.05 1.49 7.240

Arribem al collet de Can Jou (370 m), travessat per les grans pistes d'accés a les pedreres. A la dreta queda la pista que baixa cap a Beuda; enfrot, una pista que, pel costat d'unes edificacions, es dirigeix vers la pedrera. Nosaltres, de moment, hem d'anar cap a la dreta; segons un rètol anem en direcció a Maià de Montcal.

Entrem en una gran esplanada; a l'esquerra queda el camp de fútbol i la dreta un altre accés a la zona de treball de la pedrera. Seguim endavant per a continuar per una ampla pista que va cap a la dreta.

A la dreta de la pista queden les instal·lacions de classificació del material de la pedrera.

0.04 1.53

Deixem un camí que puja per la dreta i continuem per l'ampla pista que baixa lleugerament. Per aquesta zona el terreny és ple de petites pedres blanques que, de lluny, fan la impressió de volves de neu.

0.02 1.55 7.890

Arribem en un punt on, a la dreta de l'ampla pista, s'obre una gran esplanada; ací hem de deixar-la i continuar per un camí molt malmès que baixa amb fort pendent vers l'esquerra.

Baixem fins arribar al llit del fondal, el travessem i pugem per l'altre vessant. Deixem un cul de sac a l'esquerra i continuem pujant; mica en mica el camí es va arreglant.

0.04 1.59 7.890

Compte : Quan passem per sota d'una línia de baixa tensió

hem d'abandonar el camí i continuar per un caminó cap a l'esquerra.

Ara transitem per un planell amb arbres esparsos.

0.02 2.01

Travessem un camí; més endavant, el senderol que seguim es fa més ample.

En arribar a l'extrem del planell que hem travessat hem d'anar cap a l'esquerra i pujar una mica. A l'esquerra queden les restes d'un forn de calç.

0.03 2.04

Desemboquem en un camí; el seguim vers la dreta pujant lleugerament. A la dreta s'estén la vall de Segueró.

0.06 2.10

Per la dreta se'ns separa un camí malmès que baixa. Més endavant comencem a baixar; ara, a mà dreta, tenim un petit torrent.

0.02 2.12 8.720

Arribem al llit del torrent; en aquest lloc hi ha una gran alzina i a mà dreta del camí trobem la font de Can Posada (d'aquesta font pren l'aigua el poble de Maià de Montcal).

Seguim endavant per un tram empedrat que puja; a l'esquerra veiem la portella d'una mina d'aigua.

0.03 2.15 8.950

Després de vorejar l'edifici de Can Posada arribem al mirador que hi ha al seu davant des d'on gaudim de la magnífica panoràmica que ens ofereix la vall de Segueró. Al costat de Can Posada, al seu davant, hi ha Cals Avis.

Hem de seguir per la pista d'accés a la masia; de moment baixa una mica i més endavant planeja.

0.06 2.21

Per la dreta se'ns ajunta un camí que puja i a l'esquerra queda un antic forn de calç.

0.04 2.25 9.750

Desemboquem en una pista; la seguim vers l'esquerra planejant. Si baixéssim per la branca de la dreta arribaríem en uns

cinc minuts al poble de Segueró.

=====

SEGUERÓ

L'agregat de Segueró es troba al sector NE del terme municipal de Beuda, al peu dels vessants sud-orientals de la serra de la Mare de Déu del Mont, a la capçalera de la riera de Segueró. De cases esparses, és centrat per l'antiga església parroquial de Santa Maria de Segueró, romànica, d'una nau, obra probable del segle XI, amb un portal amb arquivoltes amb degradació. Al segle XV fou convertida en fortalesa, amb matacans a la façana, l'absis sobrealçat i espitlleres, que li donen un aire ferreny.

Es esmentada des del 1001; el 1017 el comte Bernat de Tallaferro la cedí a l'efímer bisbat de Besalú. En procedeixen unes taules de l'altar major, obra renaixentista de Pere Mates (segle XVI), conservades actualment al Museu Diocesà de Girona, i s'hi venera una imatge de la Mare de Déu, gòtica, tallada en alabastre i policromada (segle XIV).

Prop de l'església de Santa Maria hi ha la gran masia del Noguer de Segueró i dins de la demarcació hi ha també la masia de Falgars, als vessants de llevant del cim on s'alça el santuari del Mont, gran casal originat al segle XIII; prop seu hi ha la capella de l'Anunciació. Vers Maià de Montcal s'alça l'església de Santa Llúcia de Beuda, antigament dedicada a Sant Salvador i reedificada el 1825; d'origen romànic, probablement del segle XII, resta l'absis i algun mur de la primitiva construcció. Es troba en estat d'abandonament.

=====

0.01 2.26

Arribem a la gran masia del Noguer de Segueró (340 m). Des del punt on estem podem veure-hi una curiosa torre i les trones del recinte.

El camí continua pel costat de l'edificació; passem per sota d'una imatge de Sant Antoni situada en un angle del mur.

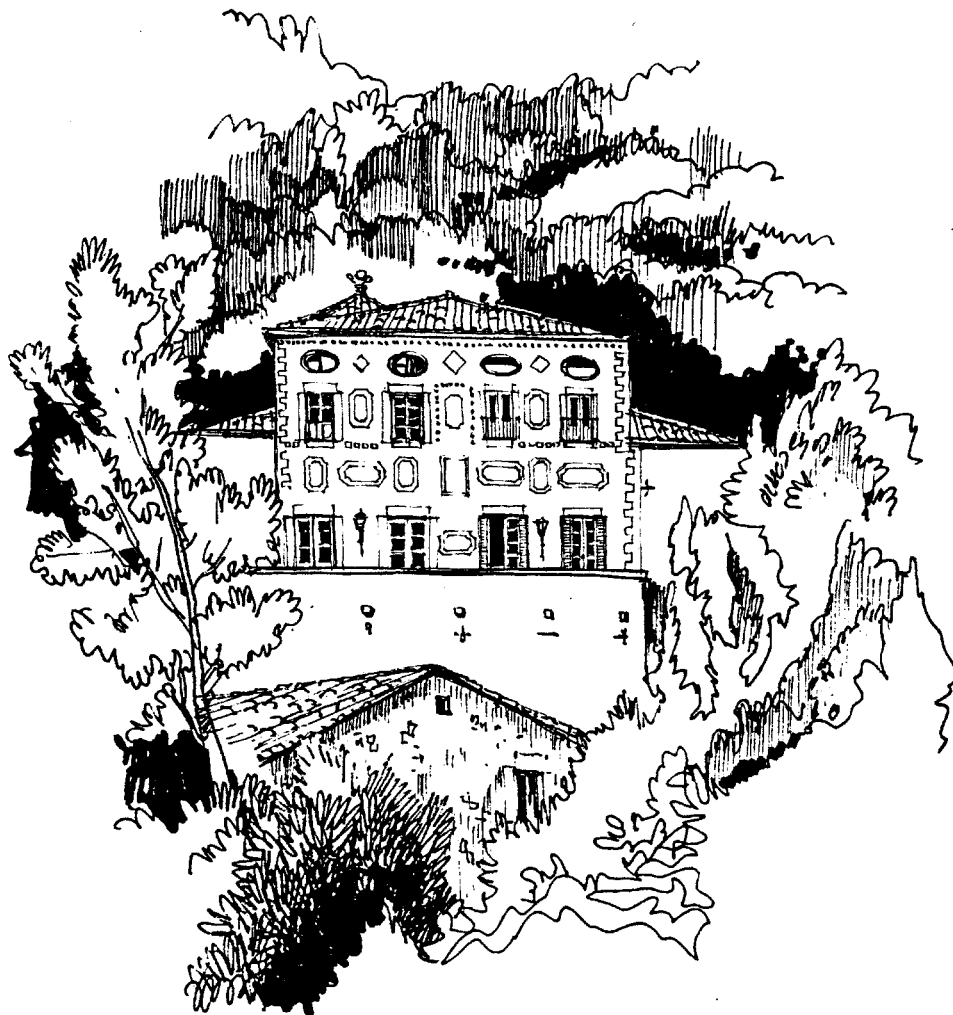
=====

EL NOGUER DE SEGUERÓ

Aquesta gran masia, propera al poblet de Segueró, és una de les més importants de la comarca. La genealogia dels Noguer és coneguda des del 1203 i el cognom perdurà fins al segle XIX (la casa passà als Olives de Lledó i als Vayreda d'Olot). L'actual edifici és del segle XVIII, i té la façana amb esgrafiats. Enclou diverses sales decorades amb pintures i ric mobiliari amb caixes de núvia, ceràmica, quadres i altres peces d'interès. La capella, dedicada a Sant Teòfil, és neoclàssica, decorada en part per Panyó, i guarda figures de l'escultor Ramon Amadeu. La

fama de riquesa i opulència de la masia es reflecteixen en els coneguts versos :

Si voleu saber qui són
els més rics d'aquesta terra,
són el Vilar de Sant Boi,
el Noguer de Segueró
i l'Espona de Saderra.

=====

0.02	2.28	9.930
------	------	-------

Quan s'acaba el mur se'ns ajunta per la dreta el camí d'accés a la masia. Continuem endavant.

Travessem un fondal on s'hi veu una mina d'aigua.

0.03	2.31	10.130
------	------	--------

Deixem el camí d'accés a Can Campal a la dreta i pugem lleu-

gerament cap a l'esquerra per a vorejar el mas.

Planegem una mica; baix, a la nostra dreta, podem veure el petit nucli de Segueró i si mirem més cap enrera podrem admirar la façana esgrafiada del gran casal del Noguer de Segueró.

El camí va girant cap a l'esquerra per tal de vorejar els contraforts de la serra de la Mare de Déu del Mont.

Pugem lleugerament. Mica en mica s'obre la panoràmica vers a llevant; al fons veiem el mar i, retallant-se a l'horitzó, la característica silueta del Montgrí.

0.13 2.44

Arribem al capdamunt de la pujada i comencem a baixar.

0.01 2.45 11.100

El camí gira cap a la dreta deixant-ne un a l'esquerra que puja.

Poc després se'ns ajunta un nou camí per l'esquerra. Continuem baixant.

0.05 2.49 11.580

Desemboquem en una pista; hem d'anar cap a la dreta baixant.

0.05 2.54 11.960

La pista fa un revolt suau vers la dreta i continua baixant; ací hem de deixar-la i continuar per un camí que va cap a l'esquerra i puja lleugerament.

0.01 2.55

Trobem una bifurcació; seguirem la branca de l'esquerra deixant la de la dreta que està força esborrada.

Ara planegem una mica; al fons, cap a la dreta, podem veure el golf de Roses.

0.02 2.57 12.150

Hem de deixar el camí que seguíem i anar cap a la dreta baixant amb fort pendent.

0.05 3.02

Arribem al capdavall de la baixada; el camí puja una mica i comença a baixar de nou.

Enfront, a l'altra vessant de la vall, veiem una masia voltada de xiprers.

0.06 3.08

Per la dreta se'ns uneix un camí molt difós.

0.03 3.11

Passem pel costat d'uns camps que queden a la dreta del camí; a l'esquerra hi ha una fondalada.

0.01 3.12

Desemboquem en una pista; la seguim vers l'esquerra en sentit descendent.

0.01 3.13 13.420

Arribem a les envistes del mas Can Jaume; la pista fa un revolt vorejant un cobert i deixa un camí a la dreta que puja.

Seguim baixant en direcció a la casa; a mà dreta deixem un nou camí. Passem per davant de la casa sempre baixant. Compte amb els gossos.

0.03 3.16 13.640

Passem una riera a gual i immediatament trobem una bifurcació; hem d'anar cap a la dreta.

Pocs metres després deixem un senderol a la dreta. Continuem pel costat d'uns camps; a la dreta tenim la riera i més enllà, una mica elevat, veiem el Mas Cortada.

0.02 3.18 13.780

Se'ns ajunta un camí per l'esquerra i travessem una nova riera també a gual.

0.02 3.20 13.890

Arribem en una cruïlla; la branca que segueix recta passa altra volta la riera i ens menaria, al cap d'un centenar de metres, a la font de Mas Cortada (un cop creuada la riera s'ha de deixar el camí d'accés al Mas Cortada a mà dreta, continuar uns metres endavant i després agafar un senderol que va cap a l'esquerra; està senyalitzat).

Nosaltres, però, anirem per la branca que puja tot fent un revolt cap a l'esquerra.

Més endavant deixem un camí que planeja cap a l'esquerra i

seguim pujant.

0.04 3.24 14.100

El camí fa una bifurcació; seguim rectes, per la branca de l'esquerra, pujant.

0.12 3.36

Deixem un camí a l'esquerra. Segueix la pujada.

0.02 3.38 14.980

Desemboquem en una carretera; és la que puja cap al santuari del Mont.

En aquest punt hi ha un rètol : "Camí particular. Mas Cortada". Hem de seguir la carretera vers l'esquerra.

0.12 3.50 15.900

A mà dreta trobem el camí que, segons un rètol, es dirigeix cap a Sant Martí Sesserres; hem de seguir-lo. En el seu inici forma una petita esplanada de la qual surt un altre camí cap a la dreta.

0.02 3.52 16.050

Deixem un camí que baixa cap a la dreta i més endavant se'ns uneix un per la mateixa banda.

0.06 3.58 16.490

Arribem al petit nucli de Sant Martí Sesserres on finalitza l'etapa (341 m).

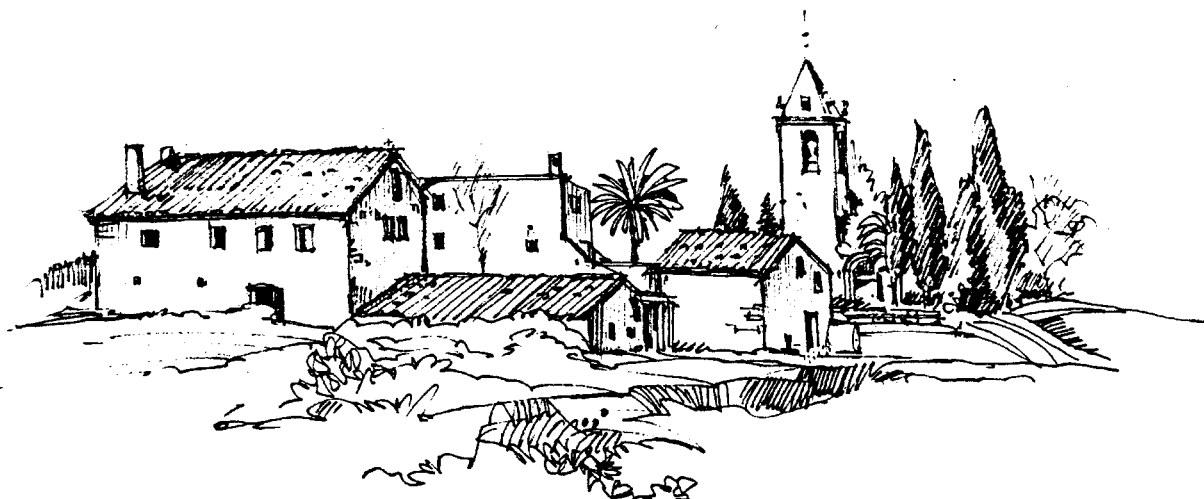
=====

SANT MARTÍ SESSERRES

El terme municipal de Cabanelles, força extens (44.93 km²), s'estén a l'extrem de ponent de la comarca de l'Alt Empordà, al sector dit la Garrotxa d'Empordà. La població és pràcticament del tot disseminada i comprèn els petits pobles de Cabanelles, cap del municipi, Espinavessa, l'Estela, Quixàs, Sant Martí Sesserres, Vilademires, els veïnats de Casamor (o Sant Romà de Casamor) i la Palma i l'antic lloc deshabitat de la Cirera, a més de nombroses masies esparses.

El poble de Sant Martí Sesserres es troba a uns 7 km al NW de Cabanelles, cap de municipi, i es format per masies disseminades pels contraforts orientals del massís de la Mare de Déu del Mont, a la capçalera de la riera de Sant Martí. El lloc és

centrat per l'església rectoral que només té a la vora la rectoria i un mas, al cim d'un planell, a 341 m d'altitud. S'hi accedeix des d'un camí que parteix de la carretera que va al santuari del Mont, a l'inici del coll de Sant Martí. Tant el nucli com la majoria dels masos es troben deshabitats (8 h el 1970 en quatre masies). El lloc ja consta en un document del 1031. El 1204 la senyoria feudal del lloc fou cedida al priorat de Lledó per Dalmau de Creixell i la seva mare Berenguera.

L'església de Sant Martí Sesserres es troba en un bon estat de conservació, malgrat ésser abandonada. L'actual edifici no correspon al primitiu del segle XI, sinó a una construcció feta el segle XII, amb les característiques del romànic avançat d'aquestes comarques. Té una sola nau i absis semicircular, amb la porta a la façana de ponent, amb quatre arcs de mig punt en degradació, amb la llinda i timpà llisos i motllures encorbades. La part superior de l'absis és ornada amb un seguit de mènsules amb relleus geomètrics. La nau té la volta apuntada, com l'arc triomfal. La sagristia i el campanar foren bastits posteriorment, en època tardana.

Dins del seu terme parroquial hi ha el santuari de Sant Benet, en terres del Mas Cantenys. És una capelleta rectangular, amb restes d'un pòrtic destruït. A cada costat de la porta hi ha llargues inscripcions al·lusives a la construcció (1845) i renovació (1907) portada a terme per iniciativa de la gran pairalia del Noguera de Segueró, de la qual el mas Cantenys era una masoveria. Malgrat l'afirmació que el lloc és de culte molt antic, no hi ha vestigis anteriors a les dates consignades. Es troba molt abandonada.

=====

BIBLIOGRAFIA

- ** Gran Geografia Comarcal de Catalunya.
Volum 3. El Gironès, la Selva i la Garrotxa.
Volum 4. L'Empordà.
Fundació Enciclopèdia Catalana.
- ** Gran Enciclopèdia Catalana.
- ** Olot i la Garrotxa.
Alejandro Cuéllar Bassols.
Imprenta Alzamora.
- ** Això és Catalunya. Guia del Patrimoni Arquitectònic.
Departament de Cultura de la Generalitat.
Editorial Plaza i Janés (1988).
- ** La Garrotxa. Volcans i Faigs.
Sortida Coneguem Catalunya (7/11/82)(6/12/87).
A.E.Talaia.
- ** Descripció del GR-2.
Comitè Català de Senders de Gran Recorregut.
- ** La Garrotxa. Guia Cartogràfica
Editorial Alpina.
- ** Dibuixos d'En Bernat Salvador.

Agustí Poch, abril 1989

PERFIL APROXIMAT DE L'ETAPA

